

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 24 januari 2017 met nummer RvVb/A/1617/0506
in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0427/A/0409

Verzoekende partij	de heer Rade OKILJEVIC vertegenwoordigd door advocaat Pascal MALLIEN met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen, Meir 24
Verwerende partij	DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het departement RUIMTE VLAANDEREN, afdeling Antwerpen vertegenwoordigd door advocaat Johan CLAES met woonplaatskeuze op het kantoor te 2550 Kontich, Mechelsesteenweg 160

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 27 maart 2015 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 12 februari 2015.

De verwerende partij heeft aan het OCMW van de stad Antwerpen, hierna de aanvrager, een verkavelingsvergunning verleend onder voorwaarden voor acht nieuwe kavels voor eengezinswoningen, halfopen bebouwing op een perceel gelegen te 2970 Schilde, Picardiëlaan, met als kadastrale omschrijving 1ste afdeling, sectie D, nr. 276A/deel.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient geen laatste nota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 13 december 2016.

Advocaat Elias VAN GOOL *loco* advocaat Pascal MALLIEN voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Leen VANBRABANT *loco* advocaat Johan CLAES voert het woord voor de verwerende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De aanvrager dient op 10 juni 2014 bij de verwerende partij een aanvraag in voor een verkavelingsvergunning voor "acht nieuwe kavels voor eengezinswoningen, halfopen bebouwing" op een perceel gelegen te Schilde, Picardiëlaan.

Het gedeelte van het perceel dat deel uitmaakt van de betrokken aanvraag ligt volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'Antwerpen', vastgesteld met koninklijk besluit van 3 oktober 1979 in woongebied.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 3 september 2014 tot en met 20 oktober 2014, dient de verzoekende partij een bezwaarschrift in.

Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 10 september 2014 voorwaardelijk gunstig.

Het agentschap Onroerend Erfgoed - Archeologie adviseert op 9 september 2014 gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schilde adviseert op 15 december 2014 ongunstig.

De verwerende partij verleent op 12 februari 2015 een verkavelingsvergunning. De verwerende partij beslist:

"...

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De aanvraag heeft betrekking op een perceel in de Picardiëlaan, gelegen ten noorden van de Turnhoutsebaan op ongeveer 700m er vandaan. We kunnen spreken van een centrale ligging in de dorpskern van de gemeente. Het betreft in zekere zin een restperceel. Het overige woongebied in de buurt is bebouwd. Achterliggend bevindt zich een groot Parkgebied. Heden oogt het perceel in het woongebied als één geheel met het parkgebied. In het RUP Zonevreemde woningen, goedgekeurd d.d. 27/09/2012 werd dit parkgebied benoemd als "ruimtelijk niet kwetsbaar".

Het perceel is 4003m² groot. Men voorziet 8 loten voor gekoppelde bebouwing. Tussen de bebouwing in is er mogelijkheid tot oprichting van gekoppelde garages. De 2 uiterste woningen in de rij dienen inpandige garages te voorzien. Kavels 2 tot 7 hebben een breedte van 9,25m. Dit is een gebruikelijke, veel voorkomende maat voor gekoppelde woningen. Voor lot 1 bedraagt de breedte op de bouwlijn ongeveer 12m Dit wordt achteraan breder. Voor lot 8 bedraagt dit 13m maar wordt het naar achteren toe smaller, doch nog steeds met een breedte van +/- 9,5m. De kavels zijn 50m diep en men voorziet een getrapt profiel. Rekening houdend met het achterliggend parkgebied en het onesthetische van het 9-4-4 profiel, zal dit in de voorschriften aangepast worden (zie verder bij beoordeling).

WATERTOETS

Het voorliggende project heeft geen omvangrijke oppervlakte en ligt niet in een recent overstroomd gebied of een overstromingsgebied, zodat In alle redelijkheid dient geoordeeld te worden-dat het schadelijk effect beperkt is. Enkel wordt door de toename van de verharde oppervlakte de infiltratie van het hemelwater in de bodem plaatselijk beperkt. Dit wordt gecompenseerd door de plaatsing van een hemelwaterput, overeenkomstig de normen vastgelegd in de geldende gewestelijke stedenbouwkundige verordeningen, die bij de eigenlijke bouwaanvraag van toepassing wordt

NORMEN EN PERCENTAGES BETREFFENDE DE VERWEZENLIJKE VAN EEN SOCIAAL OF BESCHIEDEN WOONAANBOD

De gemeente bracht een ongunstig advies uit is gebaseerd op het ontbreken van sociale kavels ter uitvoering van het gemeentelijk actieprogramma voor de verwezenlijking van het sociaal woonaanbod en inventarisatie en activering van Vlaamse publieke gronden, goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van 17/11/2014. Dit besluit is echter nog niet bekendgemaakt op de website van de gemeente. Conform het gewijzigd artikel 186 van het gemeentedecreet, dat op 01/01/2014 in werking is getreden is dit actieprogramma nog niet toepasbaar en bijgevolg geen wettelijke weigeringsgrond.

Gezien de aanvrager een OCMW is, zou het wel gepast zijn om facultatief enkele kavels aan te bieden aan een sociale huisvestingsmaatschappij.

PROJECT-MER-SCREENING

Er werd een project MER screeningsnota bij het dossier gevoegd. De noodzaak tot het opstellen van de een project-MER werd nagegaan op basis van het optreden van "aanzienlijke effecten", zoals dit blijkt uit de aard van het project en de ligging van het projectgebied. Rekening houdend met de kenmerken van het project, de omgeving en de gevoerde analyse kan geoordeeld worden dat de mogelijke milieueffecten van het project niet aanzienlijk zijn. Voor het project dient bijgevolg geen project-MER te worden opgemaakt.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Deze beoordeling — als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van art. 4.3.1. van de codex:

- functionele inpasbaarheid

De aanvraag heeft betrekking op het bouwen van 8 woningen. De woonfuncties is functioneel inpasbaar in deze woonwijk en is mogelijk binnen de bestemming "woongebied". In de voorschriften voorziet men verschillende complementaire nevenfuncties (kantoor, vrij beroep, handel, horeca, dienstverlening, ambacht). De gemeente stelt in haar advies dat gezien de ligging t.o.v. de kern en de omgeving die hoofdzakelijk uit wonen bestaat, enkel vrij beroep kan toegelaten worden, Ik sluit mij bij deze stelling aan. De voorschriften van artikel 1.1.B. worden aangepast.

mobiliteitsimpact

Er komen 8 eengezinswoningen bij. Allen hebben ze de mogelijkheid tot het stallen van 2 wagens (garage + oprit). De ontsluiting van deze straat is goed. Er worden dan ook geen enkele merkbare verzwaring van het verkeer verwacht. Indien er nu reeds te veel verkeer in de straat is, dan is dit niet terug te leiden tot deze 8 kavels en dan dient de gemeente andere maatregelen te nemen in de zin van ontmoedigen sluipverkeer, aanmoedigen alternatieven (bus, tram), voorzien van veilige fietsroutes, enz...

schaal

In de straat bevinden zich vrijstaande huizen en gekoppelde woningen op percelen die gelijkaardig van grootte zijn. De schaal van het project is dus aanvaardbaar.

Hier en daar wordt in de bezwaren en adviezen gesuggereerd om minder woningen op te richten. Met een dergelijke mening ga Ik niet akkoord. Vlaanderen en zeker stedelijke en randstedelijke gebieden, waartoe Schilde als banlieuegemeente van Antwerpen zeker toe behoort, heeft de taakstelling om voldoende (en betaalbare) woningen bij te creëren voor het toenemende aantal Vlamingen. Verdichting is zeker in dorpscentra dus de boodschap om deze taakstelling te behalen. Dit dient evenwel te gebeuren met respect voor de omgeving. Gezien de korrel van gekoppelde woningen hier al voorkomt, is dit geen enkel probleem.

ruimtegebruik en bouwdichtheid

Wat het aspect bouwdichtheid betreft, wens ik te verwijzen naar wat ik hiervoor gesteld heb. Volgens de gegevens van de landmeter behaalt men een dichtheid van 20 woningen per hectare. Dit is een normaal gemiddelde. In het RSV stelde men ooit dat in buitengebieden minstens 15wo/ha en in stedelijke gebieden 25wo/ha dient te bereiken. Deze cijfers, daterend van 1997, zijn ondertussen achterhaald en dienen opgetrokken te worden. 20 wo/ha is 25%

hoger dan de 15 wo/ha die het RSV destijds voorschreef voor een gemeente als Schilde. Dit is een logische, noodzakelijke, doch ook redelijke verhoging.

Wat het ruimtegebruik betreft, bevinden we ons hier in een situatie waar een achter gelegen een bij de huidige bewoners van de wijk, een geapprecieerd parkgebied bevindt. Om een zachte overgang tussen de woonkavels en het parkgebied te realiseren, wordt in het advies van de gemeente voorgesteld om de achterste 12m als bos te behouden. Hiermee kan ingestemd worden. Dit verzacht de overgang.

visueel-vormelijke elementen

De gebruikelijke materialen worden toegelaten.

Met betrekking tot het profiel wordt een klassiek 9-4-4-gabariet toegelaten. Dit profiel, daterend uit de jaren '60 omdat er makkelijk tegen aan te bouwen was, is echter niet esthetisch en voornamelijk nog gewenst voor appartementen. Tevens wenst de gemeente een kleinere footprint voor de woningen. De gecoro stelt een profiel van 15-12-9 voor, maar dit is opnieuw een getrapt profiel. Er zal dan ook in de voorschriften aangepast worden dat een 15-15-9 profiel toegelaten is.

Wat bijgebouwen betreft stelt men voor om geen constructies in de tuin toe te laten. Echter dient men wel realistisch te zijn dat de mensen een tuin hebben en dus ook tuinmateriaal zoals tuinstoelen, kinderspeelgoed, grasmaaier. De woningen zelf zijn te smal om een grote tuinberging inpandig te maken. Daarom zal in de tuinstrook toch de mogelijkheid geboden worden om een bijgebouw met een oppervlakte van max. 18m² op te richten, op minstens 1m van de achterste perceelsgrens.

cultuurhistorische aspecten

n.v.t.

het bodemreliëf

De voorschriften voorzien een ophoging tot 25cm boven het straatniveau. Dit is niet gewenst en wordt geschrapt. De gemeente laat wel toe dat de woning zelf nog 30cm hoger wordt geplaatst. hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen

Zaken als hinder van fijn stof e.d. zullen door deze verkaveling niet noemenswaardig worden aangetast. liet achterliggende park met bomen blijft behouden. Daartoe bracht de gemeentelijke milieudienst een advies uit d.d. 05/11/2014 met de nodige lasten en voorwaarden. Deze zullen opgelegd worden.

Tevens is het wenselijk om steeds in eigen boezem te kijken en te kijken hoe ieder zijn eigen perceel kan beplanten om een steentje bij te dragen aan een groene omgeving.

Wat het doorzicht betreft naar het achterliggende park, blijft het een afweging tussen verschillende factoren. Een oplossing is bijvoorbeeld om de garages achteraan op het perceel in te planten, doch dit heeft als grote nadeel dat er veel meer verharding moet aangelegd worden op het perceel. Inpandige garages heeft het nadeel dat er bredere woningen moeten opgericht worden en dat dit de verdichting tegen gaat. Daarom lijkt dit toch de beste optie. Immers leert de praktijk dat woningen met een bouwvrije zijtuinstrook van 3m toch ook niet steeds het gewenste zicht bieden, ten gevolge van gestalde auto's, rommel of hagen die dan geplaatst worden.

ALGEMENE CONCLUSIE

Het project integreert zich op aanvaardbare wijze in de omgeving en brengt, mits het naleven van de voorwaarden, de goede plaatselijke ordening niet in het gedrang.

BIJGEVOLG WORDT OP 12 FEB. 2015 HET VOLGENDE BESLIST:

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de verkavelingvergunning af aan de aanvrager voor de loten 1 tot en met 8, die ertoe verplicht is

3° de volgende voorwaarden na te leven:

- Alle voorwaarden uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos d.d. 1010912014, alsook het (aangepaste) compensatievoorstel met kenmerk COMP/14/0312IAN dienen nageleefd te worden.*

· De voorwaarden en lasten uit het verslag van de milieudienst van de gemeente Schilde d.d. 05/11/2014, in bijlage bijgevoegd, dienen nageleefd te worden.

4° de volgende voorschriften te doen naleven:

- de achterste 12m dient als bosstrook behouden te worden. Draadafsluitingen of andere afsluitingen dienen vóór deze zone opgericht te worden.

De woningen worden beperkt tot 15m diepte, zowel op het gelijkvloers als de eerste verdieping. Een dak is optioneel en dient zich te beperken tot een dakbasis van 9m. Complementaire functies zijn verboden met uitzondering van een vrij beroep.

· De percelen mogen max. opgehoogd worden tot straathoogte. De woning zelf mag nog 30cm hoger geplaatst worden.

In de tuinzone zijn alle constructies verboden, met uitzondering van een bijgebouw met een oppervlakte van max. 18m² opgericht op minstens 13m van de achterste perceelsgrens (d.i. 1 m vóór de boszone).

...

Dit is de bestreden beslissing.

Ook het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schilde vordert met een aangetekende brief van 26 maart 2015 de vernietiging van de bestreden beslissing. Dit beroep heeft als rolnummer RvVb/1415/0458/A/0435.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging – BELANG VAN DE VERZOEKENDE PARTIJ

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij omschrijft haar belang in het inleidend verzoekschrift als volgt:

“ ...

Verzoeker heeft een eigendom aan de overkant van de Picardiëlaan te Schilde, huisnummer 93, gelegen vlak over de gegunde en bestreden verkavelingsvergunning.

Op het plan, afgestempeld door de Vlaamse Overheid, van 12 februari 2015 kan het als volgt visueel worden weergegeven:

(...)

Hic et nunc heeft verzoeker een uitzicht op een volledig bebost perceel dat zich uitstrekt langs de Beemdenlaan tot en met een gedeeltelijk parallelle dwarsweg, de Dennenlaan.

Sinds jaar en dag is verzoeker actief binnen het Comité Picardiebos dat allerhande activiteiten organiseert om het bos te onderhouden, gelet op het feit dat dit op geen enkele wijze geschiedde door de eigenaar ervan, het OCMW Antwerpen,

Bij wijze van illustratie kan er dienaangaande worden verwezen naar het georganiseerde Picardiebosfeest van 30 augustus 2014 dat de jaarlijkse "opruimactie bos" inhoudt. Naast de jaarlijkse opruiming worden er ook her en der vogelkastjes gehangen en diens meer.

De affiche om het Picardiebosfeest aan te kondigen, mee georganiseerd door verzoeker, zag er als volgt uit:

(...)

De laatste activiteit waaraan verzoeker eveneens heeft meegewerkt betreft de winterdrink van 27 december 2014 waarbij een afgevaardigde van het OCMW Antwerpen, de schepenen voor Ruimtelijke Ordening van de gemeente Schilde en ondergetekende advocaat het woord konden voeren onder de vraagstelling "Wat met ons bos?".

(...)

In het kader van het georganiseerd, weze het gebrekkig, openbaar onderzoek (zie infra) heeft zowel verzoeker als zijn levensgezellin, woonachtig op hetzelfde adres, twee identieke bezwaarschriften verzonden, gevoegd bij dit verzoekschrift tot vernietiging.

In essentie werd toen gevraagd of er wel een project-MER-screening gebeurde en of men betreffende project-MER-screening wel kon inzien. Tijdens het georganiseerd openbaar onderzoek door de gemeente Schilde was de project-MER-screening niet voorhanden in het ter beschikking gestelde dossier, zijnde één van de ingeroepen middelen. Na diverse verzonden briefwisseling aan zowel het Vlaamse Gewest, het OCMW Antwerpen als aan de gemeente Schilde werd de project-MER-screening uiteindelijk afgegeven op 25 maart 2015, nadat men de huidige procedure had aangekondigd.

Met de thans aangevochten verkavelingsvergunning geraakt men ook niet verder. In zeer algemene en eigenlijk nietszeggende bewoordingen wordt over de project-MER-screening gesteld:

"De noodzaak tot het opstellen van een project-MER werd nagegaan op basis van het optreden van "aanzienlijke effecten", zoals dit blijkt uit de aard van het project en de ligging van het projectgebied. Rekening houdende met de kenmerken van het project, de omgeving en de gevoerde analyse kan geoordeeld worden dat de mogelijke milieueffecten van het project niet aanzienlijk zijn. Voor het project dient bijgevolg geen project MER te worden opgemaakt".

Met deze zinsneden geraakt verzoeker niet verder.

Hierna volgt er een fotografisch plan van het gewestplan, van toepassing voor de gemeente Schilde. Alsdan kan men zien dat het Picardiebos een parkgebied betreft, dat is omgeven door woongebied, doch dat er iets verder diverse natuurgebieden aanwezig zijn, onder andere ter hoogte van het Antitankkanaal en diens meer:

(...)

Verzoeker kan derhalve niet geloven dat men gewoon stelt dat er geen aanzienlijke mogelijke milieueffecten zijn. Verzoeker moet zelf maar proberen de project-MER-screening te bekomen. In het kader van de overweging nr. 7 bij het behandelen van de bezwaren, wordt laconiek door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar gesteld: "De project-MER-screening kon en kan nog steeds te allen tijde opgevraagd worden". Slechts bij het citeren van deze brief heeft men uiteindelijk de project-MER-screeningsnota verzonden, bekomen op 25 maart 2015.

Zoals verder uitgewerkt in het tweede middel, is het thans evident dat de project-MER-screeningsnota bijzonder rudimentair en onvolledig is ingevuld, zodat dit wel de reden zal zijn waarom men zo lang gedraald heeft met de mededeling ervan en dat men het niet heeft voorgelegd tijdens het openbaar onderzoek.

Naast het feit dat dit het voorwerp uitmaakt van het uitgewerkte tweede middel tot nietigverklaring, ondersteunt dit ook het nadeel en de hinder die verzoeker heeft ondervonden in het kader van zijn gerechtigde periode om bezwaren en opmerkingen te uiten. Meer in het algemeen is de hinder en het nadeel ook gerelateerd aan de komende bijzonder dichte verkaveling aan de overkant van de deur, zodat er over het belang, hinder en nadeel geen discussie kan zijn en onderhavig annulatiecontentieux zeker ontvankelijk is.

...

2.

De verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partij:

" ...

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 4.8.11. § 1 VCRO kan elke belanghebbende derde beroep indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen voor zover deze derde

rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing (zie o.a. RvVb, nr. A/2011/0134 van 21 september 2011);

Een verzoekende partij dient, wanneer zij de vernietiging van een vergunningsbeslissing vordert, individueel en persoonlijk in concreto aan te tonen dat zij een persoonlijk, rechtstreeks, zeker, actueel en wettig belang heeft bij de vernietiging van de bestreden beslissing;

Hiermee heeft de wetgever willen vermijden dat de Raad overspoeld wordt met verzoekschriften die door loutere klaagzucht zijn ingegeven (J. Baert en G. Debersaques, Raad van State, Afdeling Administratie. 2. Ontvankelijkheid, in X., Administratieve Rechtsbibliotheek, Algemene Reeks, Brugge, Die Keure, 1996, 198);

Het betreft dan ook een ontvankelijkheidsvoorwaarde;

Artikel 4.8.11, §1, 3° VCRO vereist niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is; Wel dient de belanghebbende derde het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk te maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet te omschrijven en tegelijk zal de verzoekende partij dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of zal ondervinden;

Enkel wanneer zij hierin slaagt zal zij beschikken over het rechtens vereiste belang om conform artikel 4.8.11 §1, eerste lid, 3° VCRO een beroep in te dienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen;

Het is dus aan verzoekende partij zelf om in het verzoekschrift aan te tonen dat de verleende sloopvergunning hun persoonlijk en rechtstreeks raakt in haar situatie;

Dit alles moet verzoekende partij bovendien doen aan de hand van concrete feiten en gegevens opgenomen in het inleidende verzoekschrift;

Dit betekent dat een verzoekende partijen in hun uiteenzetting omtrent het belang zeer concreet moeten aangeven waaruit het persoonlijke karakter ervan in casu dan wel zou bestaan;

Verweerder is van oordeel dat er geen sprake is van een persoonlijk nadeel dat rechtstreeks voortvloeit uit de bestreden vergunning voor wat betreft verzoekende partij;

De verzoekende partij stelt in de eerste plaats eigenaar te zijn van een woning aan de overkant van de plaats van het goed;

Bij aanpalende percelen wordt het belang van de zgn. benadeelde omwonenden echter niet zomaar aangenomen door Uw Raad; (cfr. RvVb nr. A/2014/0651 van 23 september 2014 enz.)

Verzoekende partij maakt aan de hand van zijn beschrijving althans niet duidelijk of hij daadwerkelijk bewoner is van een eigendom aan de overkant van de Picardiëlaan;

Daaropvolgend gaat verzoekende partij verder door te stellen dat hij actief is binnen een actiecomité Picardiëbos dat zich inzet voor het onderhoud van het Picardiëbos nu het OCMW;

Ook hier dient te worden opgemerkt dat in het verzoekschrift niet wordt uiteengezet dat het actiecomité zich specifiek inzet voor het behoud van het bos maar enkel activiteiten organiseert in het bos en zich engageert tot het onderhoud ervan wat twee te onderscheiden begrippen zijn;

Verweerder is dan ook van oordeel dat er geen sprake is van een persoonlijk nadeel dat rechtstreeks voortvloeit uit de bestreden vergunning;

Art. 4.8.11. § 1 VCRO bepaalt met name dat de beroepen bij de Raad kunnen door de volgende [personen] worden ingesteld :

(...)

3° elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden als gevolg van de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing;

Uit het betoog van verzoekende partij kan verweerder niet opmaken wat het verband is tussen het engagement van verzoekende partij en de verkavelingsvergunning;

Het enkele feit dat verzoekende partij de wijze van de project-MER-screening en de geldigheid van het openbaar onderzoek in vraag stelt is op zich evenzeer onvoldoende om te kunnen spreken van een persoonlijk nadeel in hoofde van verzoekende partij;

Deze gegevens hebben geen persoonlijk karakter maar gaat op in het algemeen belang dat iedere burger heeft bij de handhaving van een wettelijkheid; (R.v.St. VIERIN, nr. 57.906 van 30 januari 1996)

In het gehele verzoekschrift bespeurt verweerder een enkele overweging die kan duiden op een persoonlijk belang, te weten en verweerder herhaalt “Meer in het algemeen is de hinder en het nadeel ook gerelateerd aan de komende bijzonder dichte verkaveling aan de overkant van de deur, zodat er over het belang, hinder en nadeel geen discussie kan zijn en onderhavig annulatiecontentieux zeker ontvankelijk is”;

Zoals reeds uiteengezet kant verzoekende partij zich niet specifiek tegen de ontbossing in haar uiteenzetting met betrekking tot haar belang of zet zij niet concreet uiteen welke hinder zij zou ondervinden van deze, weliswaar beperkte ontbossing ten behoeve van een verkavelingsproject;

De gratuite stelling dat zij hinder zal ondervinden doordat volgens verzoekende partij er een bijzonder dichte verkaveling zal komen aan de overkant van zijn deur verschaft hem evenmin het vereiste belang;

Elke concrete uiteenzetting waaruit deze hinder dan wel zou bestaan ontbreekt in het verzoekschrift; Enige persoonlijke vrees voor aanzienlijke milieueffecten en uit welke deze effecten dan wel zouden bestaan, dan wel enige aantasting van de woonkwaliteit van verzoekende partij ten gevolge van de verkavelingsvergunning kan verweerder althans niet ontwaren in het verzoekschrift;

Wanneer er een loutere algemene verwijzing naar ruimtelijke hinder is die geen individueel verband vertoont met de verzoekende partijen, en eerder te beschouwen is als een inhoudelijke kritiek op de beoordeling van de verenigbaarheid van het project met de goede ruimtelijke ordening, ontbreekt de vereiste concrete omschrijving van mogelijk hinder of nadelen die verzoekende partijen zouden kunnen ondervinden ingevolge de bestreden beslissing en moet het beroep onontvankelijk worden beschouwd; (RvVb A/2012/327, 28 augustus 2012)

Een uiteenzetting verder in het verzoekschrift over de beste methode om een bos te beheren bevestigt de indruk dat het hier betreft over een actio popularis en volstaat niet om het manifest gebrek aan concrete uiteenzetting van de persoonlijk hinder te remediëren;

Bij gebrek aan voldoende concreet omschreven hinder of nadelen kan de Raad het belang van de verzoekende partijen bij de voorliggende procedure, en dus al evenmin het al dan niet geoorloofd en wettig karakter ervan, niet onderzoeken zodat noodzakelijk de onontvankelijkheid van het beroep dient vastgesteld te worden (RvVb., nr. A/2011/0110 van 3 augustus 2011);

Verzoekende partij moet in die omstandigheid het rechtens vereiste belang worden ontzegd en de vordering strekkende tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing dient onontvankelijk te worden verklaard;

Met eventueel later bijgebrachte feiten en/of verklaringen ter zitting kan geen rekening worden gehouden;

Er anders over oordelen, zou immers betekenen dat de rechten van verdediging van verwerende partij worden geschonden;

Het beroep van verzoekende partij is bijgevolg onontvankelijk bij gebreke aan het wettelijk vereiste belang.

...

3.

De verzoekende partij antwoordt:

“ ...

Allereerst betwist verwerende partij dat verzoeker daadwerkelijk bewoner zou zijn van een eigendom aan de overkant van de Picardiëlaan.

Het verzoekschrift in nietigverklaring behandelt het vraagstuk van de "rechtstreeks of onrechtstreekse hinder of nadeel" in het eerste hoofdstuk. Op blz. 2 wordt het plan weergegeven van de aangevochten verkaveling en de woonst van verzoeker te Schilde, Picardiëlaan 93, wordt aldaar met een cirkel aangeduid:

(...)

Dit wordt dan ook nog beklemtoond met de zinsnede:

"Verzoeker heeft een eigendom aan de overkant van de Picardiëlaan te Schilde, huis 93, gelegen vlak over de gegunde en bestreden verkavelingsvergunning".

Hoe meer expliciet kan verzoeker beschrijven dat hij daadwerkelijk bewoner is van een eigendom aan de overkant van de verkaveling?

De betrokkenheid van verzoeker met het bos dat aan de overkant ligt, genaamd "Picardiebos", wordt inderdaad aangetoond met affiches van activiteiten die de buurtbewoners in betreffend bos organiseren.

Het feit dat al deze activiteiten worden georganiseerd, uit ontegensprekelijk dat men streeft naar behoud van het bos en zeker geen verkaveling wenst die elke toegang naar het bos onmogelijk maakt vanuit de Picardiëlaan.

Volledigheidshalve staat verzoeker vermeld onder het nr. 177 in de lijst van de bezwaarindieners met de vermelding: "Bezwaar via e-mail".

Bij het verzoekschrift tot nietigverklaring wordt in stavingstuk 2 het bezwaar gevoegd van verzoeker en zijn levenspartner Anja Gruppig. Verzoeker was echter zijn e-mail uit het oog verloren van 12 oktober 2014, zijnde zijn eigen bezwaarschrift nr. 177.

Als eerste opmerking wordt geuit:

"De verkaveling is een deel van het Picardiebos en is één geheel en ondeelbaar natuurgebied".

Als laatste punt nr. 4 wordt beklemtoond:

"Levenskwaliteit voor de bewoners van de Picardiebuurt moet primeren op het winstbejag van het Antwerps OCMW".

Het betwisten van de mogelijke hinder in hoofde van verzoeker en zijn levenspartner, meer nog het stellen dat er geen sprake is van een persoonlijk nadeel in hoofde van verzoeker, gaat dan ook veel te ver en is zelfs tergend.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening stelt enkel dat verzoeker moet aantonen dat er rechtstreekse of onrechtstreeks hinder of nadeel kan worden ondervonden.

Wanneer men jarenlang woont in een straat waar er aan de overkant een groot bos aanwezig is dat men langs verschillende kanten kan betreden, vervolgens ongedaan gemaakt door een volledige verkaveling van de overkant, zodat de toegang tot het betreffend bos volledig ongedaan wordt gemaakt, zowel langs de Picardiëlaan als ietwat verder de Beemdenlaan, tast dit uiteraard de woonkwaliteit aan van verzoeker. Dit kan niet worden weggewuifd als een "gratis stelling" of een louter "persoonlijke vrees".

Er is derhalve zeker geen sprake van een actio popularis.

Over de ontvankelijkheid van het verzoekschrift tot vernietiging kan er derhalve niet worden getwijfeld.

...

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO in principe dat de verzoekende partij, als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Wel zal de verzoekende partij het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zal de verzoekende partij dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of zal ondervinden.

In voorkomend geval zal de verzoekende partij beschikken over het rechtens vereiste belang om conform artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO een beroep in te dienen bij de Raad.

2.

De verzoekende partij verwijst onder meer naar haar uitzicht op een heden volledig bebost perceel en de nadelen gerelateerd aan de komende dichte verkaveling aan de overkant. Verder vreest zij dat zij geen toegang meer zal krijgen tot het heden bestaande bos.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij voldoende aannemelijk maakt dat zij (on)rechtstreekse hinder en nadelen kan ondervinden als gevolg van de bestreden beslissing, waar zij stelt dat haar uitzicht wordt aangetast door het inplanten van een aantal woningen in de onmiddellijke omgeving van deze eigendom, terwijl heden het betrokken perceel is gevrijwaard van enige bebouwing. Dit is op zich reeds voldoende om te besluiten dat de verzoekende partij voldoende belang heeft bij haar verzoekschrift.

Bovendien worden de aard en de omvang van deze hinder en nadelen voldoende concreet omschreven en valt niet te betwisten dat er een causaal verband kan bestaan met de realisatie van de bestreden beslissing en de oorspronkelijke verkavelingsvergunning.

De exceptie wordt verworpen.

3.

Uit het dossier blijkt verder dat het beroep tijdig en regelmatig werd ingesteld.

V. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij beroept zich op de schending van “het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 2013, art. 20.c. aangaande de dossiersamenstelling van een verkavelingsvergunning en de daarbij vereiste project-MER-screening juncto het besluit van de Vlaamse Regering aangaande het openbaar onderzoek van verkavelingsvergunningen van 5 mei 2000, art. 5.8.3.5.”

Zij licht toe:

“...

Zoals weergegeven bij de beoordeling van de hinder en het nadeel van verzoeker staat het vast dat er wel een project-MER-screening heeft plaatsgevonden, doch deze tot woensdag 25 maart 2015 onbekend was aan verzoeker.

Ruimte Vlaanderen-Antwerpen, bij het gelasten van de gemeente Schilde om een openbaar onderzoek te organiseren in het kader van de verkavelingsvergunningsaanvraag, had hoe dan ook de ingevulde project-MER-screening mee ter beschikking moeten stellen aan de gemeente Schilde, wat niet geschiedde. Als dusdanig is er een openbaar onderzoek georganiseerd met betrekking tot een verkavelingsvergunningsaanvraag van het OCMW Antwerpen zonder dat de betrokkenen de project-MER-screening konden inzien. Er is ook geen website van de cel MER of andere dienst waarbij deze project-MER-screening gemakkelijk kan worden geconsulteerd.

Er is enkel de mogelijkheid om een aangetekende brief met bewijs van ontvangst te verzenden om de project-MER-screening te kunnen inzien. Dit werd reeds herhaalde malen gevraagd door het Actiecomité Picardiebos via ondergetekende advocaat, doch de vraag bleef gewoonweg onbeantwoord tot en met woensdag 25 maart 2015.

Gelet op het thans ter beschikking zijn van de ingevulde project-MER-screening zal er hierna uitvoerig worden weergegeven dat deze ondermaats is ingevuld.

In eerste instantie wordt echter aangeklaagd dat betreffende project-MER-screening niet voorhanden was ten tijde van het openbaar onderzoek.

In het bijzonder wordt het de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar ten kwade geduid dat hij er geenszins voor gezorgd heeft dat de project-MER-screening mede ter inzage lag in het gemeentehuis van Schilde in het kader van het openbaar onderzoek.

In het kader van het Espoo-verdrag en de aldaar bepaalde regels voor grensoverschrijdende openbare onderzoeken tussen verschillende landen, heeft het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 een aanvullend art. 6/1 erbij gekregen. Aldaar wordt in §2 uitdrukkelijk weergegeven dat de ganse aanvraag aan de gemeente moet worden verzonden en geenszins slechts een deel van het dossier.

Overeenkomstig het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel spreekt het voor zich dat hetzelfde geldt in het kader van een openbaar onderzoek dat men binnen het Vlaamse Gewest organiseert.

Het gebrekkige verloop van het openbaar onderzoek heeft derhalve hoe dan ook tot gevolg dat de daaropvolgende beslissing tot het verlenen van een verkavelingsvergunning eveneens nietig is. In het andere geval wordt elke zin van een project-MER-screening ontnomen. Diegene die bezwaar aantekent kan geenszins aanklagen dat men ten onrechte het dossier ontvankelijk en volledig heeft geacht, onder andere wegens gebrek aan project-MER-screening. Men mag immers ook niet vergeten dat het ganse besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 2013 aangaande project-MER-screening, in het bijzonder in het kader van een verkavelingsvergunning, tot stand is gekomen nadat het Koninkrijk België veroordeeld werd bij arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 24 maart 2011 wegens het onvoldoende geïmplementeerd hebben van de project-MER-richtlijn.

Voor zover als nodig wordt beklemtoond dat er geen betwisting bestaat dat er een project-MER-screening diende te gebeuren. In het kader van overweging nr. 7 bij het behandelen van de bezwaren van het openbaar onderzoek wordt uitdrukkelijk vastgesteld dat de cel MER duidelijk adviseert om hoe dan ook een project-MER-screening te doen vanaf verkaveling van acht loten. Over de noodzaak van een project-MER-screening kan er derhalve geen discussie bestaan.

Volledigheidshalve wordt verwezen naar punt 1.b. van bijlage III alwaar ook ontbossing is vermeld en omschakeling naar een ander bodemgebruik. Het bezwaarschrift dat verzoeker heeft ingediend, tijdig ontvangen door de gemeente Schilde op 20 oktober 2014, vermeldt in de tweede alinea:

"Er is geen MER of MER-screening zodat men geenszins heeft rekening gehouden met de ecologische waarde van de bosranden en taluds, de aanwezige fauna (buiszorg, uil, hazelworm, vos, salamander) en flora, evenals het zuiverende effect voor fijn stof van de aanwezige zwarte den".

Het is derhalve duidelijk dat verzoeker daadwerkelijk in het ongewisse was of er wel een project-MER-screening voorhanden was. Dit kon geenszins worden afgeleid tijdens het openbaar onderzoek en de briefwisseling dienaangaande tijdens openbaar onderzoek bleef ook onbeantwoord.

Slechts toen men de procedure aankondigde en citeerde uit de aangevochten verkavelingsvergunning zelf: "De project-MER-screening kon en kan nog steeds te allen tijde opgevraagd worden" heeft men op 25 maart 2015 uiteindelijk een kopie bekomen van de project-MER-screening.

Het betreffend formulier is inderdaad totaal ondermaats ingevuld. Men verwijst onder andere naar het volledig onbeantwoord laten van vraag nr. 7 waarbij men enkel het te behouden bos aanduidt op minder dan 100m als "natuurgebied, bosgebied en een andere groene bestemming". Hierboven is echter aangetoond dat het resterende

gedeelte van het Picardiebos is gelegen in parkgebied, zodat aldaar reeds de vraag niet correct is ingevuld.

Rekening houdende met kopie van het gewestplan dat wel als bijlage van de project-MER-screening wordt gevoegd, spreekt men geenszins over de wat verder gelegen daadwerkelijke natuurgebieden, onder andere ter hoogte van het Antitankkanaal en op het einde van het aanpalende woongebied.

De gegevens aangaande het Vlaams Ecologisch Netwerk zijn bijvoorbeeld niet ingevuld.

Bij de vraag nr. 12 wordt dan wel aangeduid dat het gebied gelegen is in biologisch waardevol gebied, doch de motivatie waarom de effecten niet aanzienlijk zijn, wordt daadwerkelijk niet weergegeven. Er wordt gesteld dat het slechts een uitloper is van dit gebied en de rest omgeven is door bebouwing.

In de aangevochten verkavelingsvergunning wordt deze zienswijze klakkeloos overgenomen door te stellen dat de mogelijke milieueffecten niet aanzienlijk zijn, zonder dat dit in concreto en duidelijk is getoetst.

Op zijn minst had men rekening moeten houden met het gemeentelijk natuurontwikkelingsplan dat het Provinciaal Instituut voor Hygiëne heeft opgesteld voor de gemeente Schilde. In betreffend document, opgesteld op 16 oktober 1996, wordt weergegeven hoe men het bestaand naaldhoutbestand had kunnen doen evolueren door een meer natuurgericht bosbeheer, zoals onder andere voorzien op blz. 28, 5.4.1. van de Natuurbeleidsnota van 16 oktober 1996:

"Doelstelling is te komen tot ongelijkjarige, gemengde bestanden op basis van zomereik, bergen, (grove) den en diverse streekeigen struiksoorten in de ondergroei. Er wordt dus bij voorkeur gestreefd naar de (spontane) inbreng van een grote fractie streekeigen struik- en boomsoorten en naar de creatie van een meer complexe bosstructuur".

Wanneer men derhalve de project-MER-screening "au sérieux" had genomen, dan had men - conform het eerste middel - een duidelijk verkavelingsvoorschrift voorzien voor het parkgebied waarbij men de bovenvermelde milderende effecten voorziet, zodat het thans bestaande naaldhoutbestand zou evolueren naar een groter natuurpark, waarbij uiteraard ook de toegankelijkheid geregeld had moeten worden.

Her is derhalve overduidelijk dat men doelbewust de bijzonder gebrekkige project-MER-screening niet heeft gevoegd in het kader van het openbaar onderzoek, verzoeker dienaangaande in het ongewisse heeft gelaten - die meende dat er geen project-MER-screening had plaatsgevonden - en men uiteindelijk wordt geconfronteerd met een niet-toereikende project-MER-screeningsnota.

Het tweede middel is derhalve gegrond.

...

2.

De verwerende partij antwoordt:

"...

Verzoekende partij haalt een tweede middel uit de schending van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 2013, art. 20.c. aangaande de dossiersamenstelling van een verkavelingsvergunning en de daarbij vereiste project-MER-screening juncto het besluit van de Vlaamse Regering aangaande het openbaar onderzoek van verkavelingsvergunningen van 5 mei 200 en art. 5.8.3.5;

Verzoekende partij stelt ten eerste dat tijdens het openbaar onderzoek de project-MER-screeningsnota niet voorhanden zou zijn geweest en dat gelet op de gebrekkige bekendmaking de verkavelingsvergunning eveneens nietig is;

Ten tweede stelt verzoekende partij dat de screeningsnota niet correct zou zijn ingevuld en er gegevens ontbreken, minstens had de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar rekening moeten houden met het gemeentelijk natuurontwikkelingsplan dat voorschriften bevat inzake bosbeheer;

Verzoekende partij is met name gegriefd dat in de vergunning geen duidelijk verkavelingsvoorschrift is voorzien voor het parkgebied waarbij men milderende maatregelen opneemt zodat het bestaande naaldboutbestand zou kunnen evolueren naar een groten natuurpark en waarbij ook de toegankelijkheid moet worden geregeld;

De Gewestelijke Stedenbouwkundig Ambtenaar nam betreffende het bezwaar van verzoekende partijen dat tijdens het openbaar onderzoek in het dossier geen project-screeningsnota zou zijn toegevoegd het volgende standpunt in:

“Er werd wel degelijk een project-mer-screening aan het dossier toegevoegd. (De Cel MER adviseert om dit te doen bij verkavelingen van 8 loten, maar logischerwijs kan de vraag gesteld worden of het voorzien vanaf 2 loten voor ééngezinswoningen wel "stadsontwikkeling" is en kan deze verplichting in vraag gesteld worden.) Daaruit blijkt dat er geen aanzienlijke milieueffecten op de omgeving zijn en dat de opmaak van een MER- rapport niet nodig is. De project-mer-screening is procedureel vooral belangrijk bij de volledigheid- en ontvankelijkheidsverklaring van het dossier. In de fase van die beslissing is deze informatie wel degelijk meegenomen. Het bevat verder geen essentiële informatie die aan de bezwaarindieners onthouden werd. De project-mer-screening kon en kan nog steeds te allen tijde opgevraagd worden. Het bezwaar wordt verworpen.”

Uit deze overwegingen kan worden besloten dat er tijdens het ontvankelijksonderzoek wel degelijk een project-MER-screeningsnota voor handen was zoals blijkt uit de ontvankelijkheidsverklaring dd. 1 september 2014 en dat de nota redelijkerwijs ook onderdeel uitmaakte van het dossier tijdens het openbaar onderzoek;

De bewering van verzoekende partij dat diens raadsman persoonlijk het dossier is gaan inkijken en dat hij geen spoor heeft terugvonden van de screeningsnota is niet van die aard om met zekerheid te besluiten dat er inderdaad geen MER-screeningsnota tijdens het openbaar onderzoek aanwezig was;

Ook uit het schrijven van de heer landmeter KOYEN die instond voor de opmaak van de aanvraag kan alleszins niet worden afgeleid dat er geen screeningsnota voor handen was, integendeel de landmeter bevestigt de opmaak van de nota;

Verder werpt verzoekende partij dat de screeningsnota ter inzage moet worden gelegd tijdens het openbaar onderzoek op grond van artikel 6/1 van het besluit van Vlaamse Regering van 5 mei 2000;

Het desbetreffende artikel luidt als volgt:

“Art. 6/1.

§ 1. Wanneer om op het even welke wijze door de bevoegde vergunningverlenende overheid wordt vastgesteld dat de aanvraag negatieve en significante effecten op het milieu van een ander Gewest en/of van een andere EU-lidstaat en/of een Verdragspartij bij het Verdrag van Espoo zou kunnen hebben, of wanneer een ander Gewest en/of een EU-lidstaat en/of een Verdragspartij bij het Verdrag van Espoo die daardoor in belangrijke

mate getroffen kan worden terzake een verzoek indient, bezorgt deze bevoegde vergunningverlenende overheid een exemplaar van de aanvraag en de bijbehorende bijlagen aan de bevoegde autoriteit van het bedoelde Gewest en/of EU-lidstaat en/of een verdragspartij bij het Verdrag van Espoo.

Daarbij worden de volgende gegevens meegedeeld :

- 1° het feit dat de aanvraag onderworpen is aan een milieueffectrapportage, of in voorkomend geval, het feit dat het voorgenomen project niet onderworpen is aan de milieueffectrapportage, of aan het hieronder vermelde overleg tussen lidstaten;*
- 2° nadere gegevens betreffende de bevoegde overheid voor de aanvraag;*
- 3° nadere gegevens betreffende de overheid waarbij relevante informatie kan worden verkregen en waaraan opmerkingen of vragen kunnen worden voorgelegd;*
- 4° nadere gegevens betreffende de termijnen voor het toezenden van opmerkingen of vragen;*
- 5° tijd, plaats en wijze van verstrekking van de relevante informatie;*
- 6° nadere gegevens inzake de regelingen betreffende inspraak en raadpleging van het publiek.*

Deze gegevens dienen als basis voor het nodige overleg in het kader van de bilaterale betrekkingen tussen de gewesten en/of EU-lidstaten en/of een Verdragspartij bij het Verdrag van Espoo volgens het beginsel van wederkerigheid en gelijke behandeling.

§ 2. Als het college van burgemeester en schepenen niet de bevoegde vergunningverlenende overheid is, dan gaat de vergunningverlenende overheid over tot de toezending, bedoeld in § 1, op het tijdstip waarop zij het vergunningsaanvraagdossier toezendt aan de gemeente met opdracht tot het instellen van het openbaar onderzoek.

De gemeente maakt de tijd, plaats en wijze van verstrekking van relevante informatie, in het bijzonder over het openbaar onderzoek, aan de bevoegde autoriteit van de andere lid-Staat bekend.

§ 3. Als het college van burgemeester en schepenen wel de bevoegde vergunningverlenende overheid is, dan gaat ze over tot de toezending, bedoeld in § 1, vooraleer ze het openbaar onderzoek start. De gemeente maakt de tijd, plaats en wijze van verstrekking van relevante informatie, in het bijzonder over het openbaar onderzoek, aan de bevoegde autoriteit van de andere lid-Staat bekend.

§ 4. De belanghebbende inwoners van het betrokken Gewest en/of EU-lidstaat en/of een Verdragspartij bij het Verdrag van Espoo kunnen :

- 1° deelnemen aan het openbaar onderzoek;*
- 2° deelnemen aan het openbaar onderzoek dat de bevoegde autoriteit van het betrokken Gewest en/of EU-lidstaat en/of een Verdragspartij bij het Verdrag van Espoo op basis van het ontvangen vergunningsaanvraagdossier eventueel op haar eigen grondgebied organiseert.*

De bevoegde autoriteit van het betrokken Gewest en/of EU-lidstaat en/of een Verdragspartij bij het Verdrag van Espoo kan haar opmerkingen samen met de resultaten van het eventueel door haar georganiseerde openbaar onderzoek aan de bevoegde vergunningverlenende overheid ter kennis brengen binnen een termijn van twee maanden na de datum van de toezending, bedoeld in het eerste lid.

§ 5. Wanneer de aanvraag betrekking heeft op een MER-plichtige inrichting wordt overeenkomstig de EU-richtlijn 97/11/EG van 3 maart 1997 met het betrokken gewest en/of EU-lidstaat overleg gepleegd over onder andere de potentiële grensoverschrijdende effecten van de inrichting en de maatregelen die worden overwogen om die effecten te beperken of teniet te doen en wordt een redelijke termijn overeengekomen waarbinnen het overleg moet plaatsvinden.”

De aangehaalde wetgeving lijkt het eerste gezicht niet relevant gelet op het toepassingsgebied, te weten artikel 6/1 van het besluit van 5 mei 2000 is van toepassing voor grensoverschrijdende aanvragen; Evenmin kan uit deze regelgeving zoals verzoekende partij tevergeefs tracht voor te houden worden afgeleid dat een screeningsnota moet worden gevoegd aan het dossier tijdens het openbaar onderzoek;

De volgende regelgeving met betrekking tot het openbaar onderzoek geldt ten aanzien van onderhavige verkavelingsaanvraag;

Art. 4.7.26/1 VCRO bepaalt wat volgt:

“§ 1. Als de vergunningsaanvraag een project-m.e.r.-screeningsnota als vermeld in artikel 4.3.3, § 2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, omvat, onderzoekt het vergunningverlenende bestuursorgaan of zijn gemachtigde, die nota en neemt een beslissing of er een milieueffectrapport over het project moet worden opgesteld.

§ 2. Er hoeft geen milieueffectrapport over het project te worden opgesteld als het vergunningverlenende bestuursorgaan of zijn gemachtigde oordeelt dat : 1) een toetsing aan de criteria van bijlage II van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, uitwijst dat het voorgenomen project geen aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu en een project-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten ; of 2) vroeger al een plan-MER werd goedgekeurd betreffende een plan of programma waarin een project met vergelijkbare effecten beoordeeld werd of een project-MER werd goedgekeurd betreffende een project waarvan het voorgenomen initiatief een herhaling, voortzetting of alternatief is, en een nieuw project-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten.

§ 3. De beslissing dat een milieueffectrapport over het project moet worden opgesteld, heeft van rechtswege de onvolledigheid van de vergunningsaanvraag tot gevolg.

De aanvrager kan in dat geval een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de rapportageverplichting indienen bij de afdeling, bevoegd voor milieueffectrapportage overeenkomstig de procedure, vermeld in artikel 4.3.3, § 3 tot en met § 9, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. De beslissing van de afdeling, bevoegd voor milieueffectrapportage, vermeld in artikel 4.3.3, § 6, van hetzelfde decreet, betreft een bindende beslissing voor de overheid, vermeld in paragraaf 1.” (eigen onderlijning)

Art. 6 van het besluit van 5 mei 2000 bepaalt dat enkel in geval van de opmaak van een milieu-effectenrapport dit onverkort moet worden onderworpen aan het openbaar onderzoek, te weten:

“Indien de Vlaamse Regering de aanvraag onderwerpt aan een milieu-effectrapportering en de aanvraag, overeenkomstig artikel 4.7.15, § 1, tweede volzin, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, samen met het milieu-effectrapport moet worden

onderworpen aan een openbaar onderzoek, dan zorgt de aanvrager voor de aankondiging van het voorwerp en de plaats van het openbaar onderzoek in ten minste drie kranten. Deze verplichting geldt niet voor aanvragen die vergezeld gaan van een goedgekeurd verzoek tot ontheffing van de milieueffectrapportage. Die bekendmaking gebeurt uiterlijk op de dag van de aanvang van het openbaar onderzoek. De aanvrager bezorgt een exemplaar van de kranten waarin de aankondiging staat aan de instantie bij wie hij de aanvraag heeft ingediend. Hij doet dat voor het einde van het openbaar onderzoek.” (eigen onderlijning)

Verzoekende partij kan niet worden gevolgd waar zij stelt dat de MER-screeningsnota uit hoofde van de decreetgeving ter inzage moet worden gelegd tijdens het openbaar onderzoek;

In de bestreden beslissing wordt dan ook terecht overwogen dat de project-screeningsnota van belang is tijdens het ontvankelijkheidsonderzoek van de aanvraag en dat het dossier wel degelijk een volledigheid-en ontvankelijkheidsverklaring omvatte;

Verzoekende partij meent tenslotte dat de desbetreffende screeningsnota ondermaats is ingevuld;

Als voorbeeld haalt verzoekende partij aan dat in het formulier naar het parkgebied wordt verwezen als “natuurgebied, bosgebied en een andere groene bestemming” en dit niet correct is gezien het resterende gedeelte van het Picardiëbos gelegen is in parkgebied;

Parkgebied is echter wel degelijk een groene bestemming in de zin van het gewestplan;

Wat betreft de zogenaamde aanwezigheid van natuurgebied ter hoogte van het Antitankkanaal en VEN-gebied duidt verzoekende partij niet concreet dat deze in de nabijheid van de aanvraag gelegen zouden zijn;

Evenmin maakt verzoekende partij aannemelijk wat betreft de motivering in de bestreden beslissing dat deze onredelijk zou zijn;

In de bestreden beslissing wordt wel degelijk het effect van de verkaveling op de natuurwaarden onderzocht;

De motivering van de bestreden beslissing luidt als volgt:

“Zaken als hinder van fijn stof e.d. zullen door deze verkaveling niet noemenswaardig worden aangetast. Het achterliggende park met bomen blijft behouden. Tevens is het wenselijk om steeds in eigen boezem te kijken. Wat stond er op de bezwaarindieners hun perceel vooral er een huis stond en hoe is ieders perceel beplant zodat het een steentje bijdraagt tot een groene omgeving? In de project-mer-screening verwijst men naar het geoloket van de VMM. Daaruit blijkt dat er geen overschrijdingen van de parameters voor lucht (NO₂ en PM₁₀) is. De natuur (fauna en flora) zal inderdaad enkele meters teruggedrongen worden. Dit gaat inderdaad gepaard met het verkleinen van grootte van de groep van een bepaalde soort dieren of planten. Om toch enige compensatie te voorzien zal de achterste 12m van de percelen bebost moeten blijven. Echter dient er in onze Vlaamse ruimte plaats voor verschillende functies te zijn. We moeten dus zowel ruimte om te wonen als ruimte voor natuur (en zo veel meer) voorzien. In die zin worden wel degelijk projecten en programma's voorzien om ook de natuur haar plaats in onze leefgemeenschap en onze ruimte te geven. Denk maar aan

de AGNAS-projecten of ook kleinschalige initiatieven die meer over verwevenheid gaan zoals het aanplanten van houtkanten. Vaak zijn deze nog belangrijker omwille van hun natuurverbindingfunctie én soortenrijkdom dan één groot aangesloten bos. Elk perceel kan daar een rol in spelen. Doch ook voor wonen is er een bepaalde doelstelling te behalen. Deze kan in een centrum van een gemeente, in een klassieke woonstraat perfect ingepast worden. Daarnaast wens ik ook op te merken dat ook het Agentschap voor Natuur en Bos, mits het naleven van een boscompensatie, de ontbossing goedgekeurd heeft. Het bezwaar wordt verworpen.”

In de eerste plaats moet worden gewezen op het principe dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet bevoegd is zijn beoordeling wat betreft de MER-screening in de plaats te stellen van de bevoegde overheid; In de uitoefening van de haar opgedragen wettigheidscontrole is zij enkel bevoegd na te gaan of de bevoegde overheid op grond van juiste feitelijke gegevens in redelijkheid heeft kunnen beslissen, te dezen dat het voorgenomen project geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een project- MER niet nodig is; (RvVb A/2013/264, 28 mei 2013)

De verwijzing in de bestreden beslissing dat de natuur inderdaad enkele meters zal worden teruggedrongen en dit gepaard gaat met het verkleinen van de grootte van de groep van een bepaald soort dieren of planten en de opname van een voorschrift dat bepaalt dat 12 meter bos moet worden behouden betekent niet in zich dat er significante milieueffecten zijn en dus onterecht geoordeeld werd dat een project-Mer-rapport diende te worden opgesteld; Het sleutelwoord is het gegeven of er significante/aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn; Het bijkomend verkavelingsvoorschrift dat verankerd wordt in de vergunning vloeit voort uit de doelstelling om een evenwicht te vinden tussen wonen als ruimte en de ruimte voor de natuur, overweging die niet onredelijk is;

Verzoekende partij toont aan de hand met een loutere verwijzing naar een gemeentelijk natuurontwikkelingsplan dat het Provinciaal Instituut voor Hygiëne heeft opgesteld voor de gemeente Schilde niet aan dat de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar op basis onjuiste feitelijke gegevens of op onredelijke wijze tot het besluit zou zijn gekomen dat de voorgenomen verkaveling geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een project-Mer niet nodig is;

*Het tweede middel dient derhalve te worden verworpen;
...*

3.

De verzoekende partij voegt toe:

“ ...

Wat betreft dit tweede middel wordt er een welles-nietes argumentatie gevoerd.

De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar Ruimte Vlaanderen, afdeling Antwerpen, stelt enkel dat er wel een project-MER-screening aan het dossier werd gevoegd. Wat echter niet wordt gepreciseerd is het feit of de project-MER-screening deel uitmaakte van het dossier dat ter beschikking is gesteld tijdens het openbaar onderzoek.

In het kader van het ingeroepen tweede middel heeft de raadsman van verzoeker nog een brief gericht aan de gemeente Schilde die op 7 april 2015 bevestigt:

"Wij kunnen enkel bevestigen dat er geen origineel, door de aanvrager ondertekend, exemplaar van de project-MER-screeningsnota ter inzage heeft gelegen tijdens de periode van het openbaar onderzoek".

Het tweede middel is derhalve niet enkel gesteund op de bewering van de raadsman van verzoeker dat hij het dossier is gaan inzien bij de gemeente Schilde tijdens het openbaar onderzoek en geenszins sporen heeft gevonden van de project-MER-screeningsnota.

Thans wordt ook door de gemeente Schilde bevestigd dat de project-MER-screeningsnota geenszins ter inzage lag tijdens het openbaar onderzoek.

De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar gaat echter nog verder. Er wordt beweerd dat de project-MER-screeningsnota zelfs niet ter inzage zou moeten liggen tijdens het openbaar onderzoek.

Art. 6/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 geeft uitvoerig weer hoe men tewerk moet gaan bij een grensoverschrijdende stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. Uit deze bepaling kan worden afgeleid dat het ganse aanvraagdossier, uiteraard ook met de project-MER-screeningsnota, moet worden overhandigd aan de grensoverschrijdende gemeente.

Wat geldt voor een grensoverschrijdend openbaar onderzoek, geruggensteund op het Espoo-verdrag, geldt uiteraard - overeenkomstig het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel - eveneens voor een intern openbaar onderzoek.

Waarom zou men stellen dat men meer ter beschikking moet stellen bij een grensoverschrijdend onderzoek dan bij een intergemeentelijk publiek openbaar onderzoek?

Daarenboven tast men het wezen aan van een MER indien de MER-screeningsnota geen deel uitmaakt van het dossier dat ter inzage ligt tijdens het openbaar onderzoek. Het al dan niet correct nageleefd hebben van de MER-wetgeving wordt slechts getoetst in het kader van de daaropvolgende stedenbouwkundige of milieuvergunningsaanvraag.

Het is dan ook inherent dat een project-MER-screeningsnota als stavingstuk moet worden gevoegd in het kader van een openbaar onderzoek.

Tot slot is het overduidelijk waarom de project-MER-screeningsnota allereerst niet is gevoegd bij het dossier in het kader van het openbaar onderzoek, ondertekend en gedateerd. Het is immers totaal ondermaats ingevuld.

Dit feit wordt geenszins betwist in het kader van de antwoordnota van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar, blz. 17. Men tracht het te vergoelijken daar de gemotiveerde beslissing toch rekening heeft gehouden met de natuurwaarden.

Dit is echter niet ter zake dienend. Een MER-screening strekt ertoe te onderzoeken of er al dan niet een effectief milieueffectenrapport moet geschieden, te evalueren door de cel MER. Vervolgens kan de beslissing van de cel MER worden betwist in het kader van de vergunningsaanvraag.

Desbetreffende finaliteit is dan ook volledig ondergraven wanneer het formulier niet goed is ingevuld.

Voor het overige volstaat het om het gewestplan te raadplegen om te zien waar het Antitankkanaal en het daar aan gerelateerd VEN-gebied gelegen is. Zeer veel vogels, vleermuizen en gelijkaardige dieren volgen de bosranden, komende vanuit een VEN-gebied. Vandaar dat het zo delicaat is om de rand van een bos te rooien, zoals thans het geval is.

Volledigheidshalve is ook het Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan dat is opgesteld door het Provinciaal Instituut voor Hygiëne aangehaald. Blz. 28, punt 5.4.1. van deze Natuurbeleidsnota is uitvoerig opgesomd op blz. 12 van het verzoekschrift tot vernietiging. Er is derhalve geen sprake van een loutere verwijzing, doch het aantonen dat de natuurdoelstellingen van de gemeente Schilde zijn geschonden en er naar alle waarschijnlijkheid daarom ook een eigen verzoek tot vernietiging is van de gemeente Schilde.

Het tweede middel is derhalve zeker gegrond.

...

Beoordeling door de Raad

1.1.

Het tweede middel bestaat uit twee onderdelen, met name het vermeende feit dat de project-mer-screening niet voorhanden was tijdens het openbaar onderzoek en dat de beoordeling van de mogelijke milieueffecten in deze project-mer-screening en de bestreden beslissing onvoldoende gebeurd is.

1.2.

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing dat er wel degelijk een project-mer-screening aan het dossier werd toegevoegd.

In een brief van 7 april 2015, voorgelegd door de verzoekende partij zelf, stelt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schilde dat het dossier dat tijdens het openbaar onderzoek kon geconsulteerd worden een niet ondertekende kopie van de project-mer-screeningsnota bevat, doch –zoals aangegeven– niet door de aanvrager ondertekend.

De verzoekende partij betwist niet dat vermelde nota inhoudelijk volledig overeenkomt met de ondertekende versie van de project-mer-screening. Het loutere feit dat een nota niet ondertekend werd, zorgt er niet voor dat de verzoekende partij of de verwerende partij misleid werd. De verzoekende partij had dan ook tijdens het openbaar onderzoek alle mogelijkheden om bezwaren te formuleren met betrekking tot de inhoud van de screeningsnota.

Het eerste onderdeel van het tweede middel mist derhalve feitelijke grondslag en dient aldus verworpen te worden.

2.

Het Hof van Justitie heeft in een arrest van 24 maart 2011 (in de zaak C-435/09) geoordeeld dat de Vlaamse regelgeving, die op ogenblik gold, niet in overeenstemming is met de richtlijn 85/337/EEG. Het Hof overwoog in dit arrest onder meer wat volgt:

“ ...

De lidstaten dienen richtlijn 85/337 uit te voeren op een wijze die volledig in overeenstemming is met de eisen die zij stelt, gelet op haar hoofddoel, dat, zoals blijkt uit artikel 2, lid 1, ervan, erin bestaat dat projecten die een aanzienlijk milieueffect kunnen hebben, met name gezien de aard, omvang of ligging ervan, vóór de verlening van een vergunning worden onderworpen aan een beoordeling van die effecten (arresten van 19 september 2000, Linster, C-287/98, Jurispr. blz. I-6917, punt 52, en 23 november 2006, Commissie/Italië, C-486/04, Jurispr. blz. I-11025, punt 36).

Zelfs een project van beperkte omvang kan namelijk een aanzienlijk milieueffect hebben, en uit vaste rechtspraak blijkt dat de wettelijke bepalingen van de lidstaat die voorzien in een milieueffectbeoordeling voor bepaalde soorten projecten, ook de in artikel 3 van richtlijn 85/337 geformuleerde eisen moeten naleven en rekening moeten houden met het effect van het project op mens, dier en plant, bodem, water, lucht of het culturele erfgoed (zie arresten van 13 juni 2002, Commissie/Spanje, C-474/99, Jurispr. blz. I-5293, punt 32, en 15 oktober 2009, Commissie/Nederland, C-255/08, punt 30).

Overigens schrijft artikel 4, lid 2, eerste alinea, van richtlijn 85/337 voor dat de lidstaten voor de in bijlage II bij deze richtlijn genoemde projecten door middel van een onderzoek per geval of aan de hand van door de betrokken lidstaat vastgestelde drempelwaarden of criteria bepalen of deze projecten al dan niet moeten worden onderworpen aan een

milieueffectbeoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10 van deze richtlijn. Volgens de tweede alinea van die bepaling kunnen de lidstaten ook beslissen om beide in de eerste alinea genoemde procedures toe te passen.

Uit vaste rechtspraak volgt ook dat wanneer de lidstaten hebben beslist om drempelwaarden en/of criteria vast te stellen, de hun aldus toegekende beoordelingsmarge haar beperkingen vindt in de in artikel 2, lid 1, van richtlijn 85/337 neergelegde verplichting om, vóórdat een vergunning wordt verleend, de projecten die met name wegens de aard, omvang of ligging ervan, een aanzienlijk milieueffect kunnen hebben, aan een milieueffectbeoordeling te onderwerpen (arrest van 20 november 2008, Commissie/Ierland, C-66/06, punt 61 en aldaar aangehaalde rechtspraak, en arrest Commissie/Nederland, reeds aangehaald, punt 32).

Tevens dient te worden benadrukt dat de lidstaten op grond van artikel 4, lid 3, van richtlijn 85/337 de verplichting hebben om bij het vaststellen van die drempelwaarden of criteria rekening te houden met de in bijlage III bij deze richtlijn genoemde relevante selectiecriteria (reeds aangehaalde arresten Commissie/Ierland, punt 62, en Commissie/Nederland, punt 33).

Wat deze laatste criteria betreft onderscheidt die bijlage in de eerste plaats de kenmerken van de projecten, waarbij in het bijzonder de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder alsook het risico van ongevallen in overweging moeten worden genomen, in de tweede plaats de ligging van de projecten, zodat de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn in overweging wordt genomen, waarbij in het bijzonder rekening wordt gehouden met het bestaande grondgebruik en het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, en in de derde plaats de kenmerken van het potentiële effect, met name ten aanzien van de geografische zone en de grootte van de getroffen bevolking.

Hieruit volgt dat een lidstaat die op basis van artikel 4, lid 2, van richtlijn 85/337 drempelwaarden en/of criteria vaststelt en daarbij alleen rekening houdt met de omvang van de projecten zonder de in het voorgaande punt vermelde criteria in aanmerking te nemen, de grenzen overschrijdt van de beoordelingsmarge waarover hij krachtens de artikelen 2, lid 1, en 4, lid 2, van deze richtlijn beschikt (reeds aangehaalde arresten Commissie/Ierland, punt 64, en Commissie/Nederland, punt 35).

(...)

Bijgevolg voldoet het Koninkrijk België, voor zover de regelgeving van het Vlaamse Gewest drempelwaarden en selectiecriteria vaststelt die enkel met de omvang van het betrokken project rekening houden, niet aan de eisen van artikel 4, leden 2 en 3, van die richtlijn, gelezen in samenhang met de bijlagen II en III daarbij. Die lidstaat heeft derhalve de grenzen overschreden van de beoordelingsmarge waarover hij bij de vaststelling van die drempelwaarden en criteria beschikt.

...”

Het geciteerde arrest herinnert enerzijds aan het hoofddoel van de richtlijn 85/337 dat erin bestaat dat projecten die een aanzienlijk milieueffect kunnen hebben door de aard, omvang of ligging ervan, vóór de verlening van een vergunning worden onderworpen aan een beoordeling van die effecten.

Anderzijds wordt benadrukt dat de lidstaten op grond van artikel 4, derde lid van de richtlijn 85/337 de verplichting hebben om bij het vaststellen van drempelwaarden of criteria rekening te

houden met de in bijlage III bij deze richtlijn genoemde relevante selectiecriteria. De vermelde relevante selectiecriteria zijn in de Vlaamse regelgeving thans opgenomen in bijlage II van decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. (DABM)

3.1.

In de omzendbrief van 22 juli 2011 “*LNE 2011/1 - Milieueffectbeoordeling en vergunningverlening voor bepaalde projecten ten gevolge van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011 (C-435/09, Europese Commissie t. België)*”, werden “richtsnoeren voor de maatregelen die de advies- en vergunningverlenende instanties kunnen nemen in het kader van hun verplichting om de volle werking van de bepalingen van richtlijn 85/337/EEG te waarborgen, in afwachting van de wijzigingen in de Vlaamse regelgeving die noodzakelijk zijn om het arrest van het Hof van Justitie uit te voeren”, bepaald.

In de omzendbrief wordt onder meer gesteld dat, om te bepalen of het project dat het voorwerp vormt van de vergunningsaanvraag tot het toepassingsgebied van deze omzendbrief behoort, achtereenvolgens nagegaan moet worden of het project opgenomen is in (1) bijlage I van het project-m.e.r.-besluit, (2) in bijlage II van het project-m.e.r.-besluit (3) in de lijst die is opgenomen in de bijlage bij de omzendbrief. De lijst bedoeld onder (3) is de lijst van bijlage II bij richtlijn 85/337/EEG.

Volgens de bepalingen ervan houdt de omzendbrief op uitwerking te hebben zodra de wijzigingen in de Vlaamse regelgeving in werking treden.

Met een besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 werd het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage (hierna: het project- MER-besluit), gewijzigd. Het werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van op 29 april 2013 en treedt in werking op datum van publicatie in het Belgisch staatsblad.

De aanvraag werd ingediend op 10 juni 2014. De aanvraag dateert derhalve van na de inwerkingtreding van het vermeld besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013, zodat dit besluit van toepassing is op deze aanvraag.

3.2.

Het aangevraagde betreft acht nieuwe kavels voor eengezinswoningen, halfopen bebouwing. In de project-mer-screening wordt vastgesteld dat de aanvraag betrekking heeft op een project dat opgenomen is in bijlage III van het project-MER-besluit, met name rubriek 10b.

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing enerzijds dat zij de verplichting om een project-mer-screening in vraag stelt, doch anderzijds dat er geen aanzienlijke milieueffecten zullen zijn ten gevolge van het betrokken project en dat er geen project-mer dient opgesteld te worden.

In de antwoordnota wordt de noodzaak van een project-mer-screening niet betwist.

3.3.

Artikel 4.3.2 DABM, zoals gewijzigd bij decreet van 23 maart 2012, luidt als volgt:

“ ...

§ 1. De Vlaamse Regering wijst, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, de categorieën van projecten aan waarvoor overeenkomstig dit hoofdstuk een project-MER moet worden opgesteld.

De verplichting tot het opstellen van een project-MER, vermeld in het eerste lid, geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van het project een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd

§ 2. De Vlaamse Regering wijst, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, de andere dan in paragraaf 1 vermelde categorieën van projecten aan waarvoor overeenkomstig dit hoofdstuk een project-MER of een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de rapportageverplichting moet worden opgesteld. Die verplichting geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van het project een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd.

§ 2bis. De Vlaamse Regering wijst, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, de andere dan in paragrafen 1 en 2 vermelde categorieën van projecten aan waarvoor overeenkomstig dit hoofdstuk een project-MER of een project-m.e.r.-screeningsnota moet worden opgesteld.

Die verplichting geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van het project een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd.

§ 3. De Vlaamse Regering wijst, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, aan voor welke veranderingen aan reeds bestaande projecten van de categorieën, vermeld in paragrafen 1 en 2, overeenkomstig dit hoofdstuk al dan niet een project-MER moet worden opgesteld op grond van een beslissing, geval per geval, van de administratie.

§ 3bis. De Vlaamse Regering wijst, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, aan voor welke veranderingen aan reeds bestaande projecten van de categorieën, vermeld in paragrafen 2 en 2bis, overeenkomstig dit hoofdstuk al dan niet een project-MER moet worden opgesteld op grond van een beslissing, geval per geval, van de overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag.

§ 4. De Vlaamse Regering kan de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, nader definiëren. Op grond van die criteria moet het mogelijk zijn uit te maken of aan een bepaald project, dan wel aan een verandering daarvan, al dan niet aanzienlijke milieueffecten verbonden kunnen zijn.

Bij de aanwijzing van categorieën van projecten overeenkomstig paragrafen 1, 2, 2bis, 3 of 3bis kan de Vlaamse Regering eveneens de administraties, overheidsinstellingen en openbare besturen aanwijzen die, overeenkomstig artikel 4.3.4, § 4, een afschrift van de kennisgeving moeten ontvangen.

Elke vaststelling of vervanging van de criteria, vermeld in het eerste lid, wordt meegedeeld aan de Europese Commissie.

...

Bijlage II, zoals gewijzigd bij hetzelfde decreet, bepaalt:

“...

De criteria overeenkomstig artikel 4.3.2, § 1, § 2, § 2bis, § 3, § 3bis en § 4, zijn :

Kenmerken van de projecten.

Bij de kenmerken van de projecten moeten in het bijzonder de volgende aspecten in overweging worden genomen :

- a. de omvang van het project;*
- b. de cumulatie met andere projecten;*
- c. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;*
- d. de productie van afvalstoffen;*
- e. verontreiniging en hinder;*
- f. risico op ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.*

2. Plaats van de projecten.

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn moeten in het bijzonder de volgende aspecten in overweging worden genomen :

- a. het bestaande grondgebruik;
  - b. de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
  - c. het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden :
    - wetlands;
    - kustgebieden;
    - berg- en bosgebieden;
    - reservaten en natuurparken;
    - gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG; - gebieden waarin de normen inzake milieukwaliteit die door de communautaire wetgeving zijn vastgesteld, al worden overschreden;
    - gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
    - landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.
  - 3. Kenmerken van het potentiële effect.
- Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project moeten in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder de volgende aspecten in overweging worden genomen :*
- a. het bereik van het effect (geografische zone en omvang van de getroffen bevolking);
  - b. het grensoverschrijdende karakter van het effect;
  - c. de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
  - d. de waarschijnlijkheid van het effect;
  - e. de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.
- ...

Artikel 4.7.26/1, §§ 1 en 2, VCRO, zoals gewijzigd met de decreten van 23 maart 2012 en 1 maart 2013, luidt als volgt:

- “ ...
- § 1. Als de vergunningsaanvraag een project-m.e.r.-screeningsnota als vermeld in artikel 4.3.3, § 2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, omvat, onderzoekt het vergunningverlenende bestuursorgaan of zijn gemachtigde, die nota en neemt een beslissing of er een milieueffectrapport over het project moet worden opgesteld.
- § 2. Er hoeft geen milieueffectrapport over het project te worden opgesteld als het vergunningverlenende bestuursorgaan of zijn gemachtigde oordeelt dat : 1) een toetsing aan de criteria van bijlage II van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, uitwijst dat het voorgenomen project geen aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu en een project-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten; of 2) vroeger al een plan-MER werd goedgekeurd betreffende een plan of programma waarin een project met vergelijkbare effecten beoordeeld werd of een project-MER werd goedgekeurd betreffende een project waarvan het voorgenomen initiatief een herhaling, voortzetting of alternatief is, en een nieuw project-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten.
- ...”

Deze bepaling is in werking getreden op 29 april 2013 (artikel 22 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013).

3.4.

Met een besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 werd ook het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, gewijzigd.

Artikel 2, §§ 6 en 7 van het gewijzigde besluit, luidt thans als volgt:

“ ...

§ 6. Voor de categorieën van projecten, vermeld in bijlage III bij dit besluit, kan de initiatiefnemer een project-m.e.r.-screeningsnota indienen bij de overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, kan een modelformulier vaststellen voor de opmaak van de project-m.e.r.-screeningsnota, vermeld in het eerste lid. In dat modelformulier worden alle gegevens opgevraagd over de kenmerken van het voorgenomen project, de locatie van het project, de gebieden waarop het project van invloed kan zijn en de kenmerken van de mogelijke milieueffecten, die nodig zijn om te besluiten of er aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn van een voorgenomen project.

§ 7. De overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag beslist geval per geval over die project-m.e.r.-screeningsnota's. Ze beslist op basis van de selectiecriteria, vermeld in bijlage II van het decreet.

...”

4.

Voor de projecten van deze bijlage III geldt dat de initiatiefnemer een project-mer-screeningsnota kan indienen bij de overheid die beslist over de ontvankelijkheid en de volledigheid van de aanvraag. Het betreft volgens de toelichting in de parlementaire voorbereiding een gemotiveerde screeningsnota op basis waarvan wordt aangetoond, hetzij, dat er geen aanzienlijke milieueffecten verbonden zijn aan de uitvoering van zijn project, hetzij, dat er vroeger een project-mer werd goedgekeurd betreffende een project waarvan het voorgenomen initiatief een herhaling, voortzetting of alternatief is, en een nieuw project-mer redelijkerwijze geen nieuwe of aanvullende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten.

Het komt vervolgens toe aan de overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de aanvraag om een screeningsbeslissing te nemen, dit is een beslissing of er al dan niet een project-mer moet worden opgesteld. Die overheid dient bij die beoordeling de criteria te hanteren van bijlage II van het DABM, die het afwegingskader vormen bij het nemen van een screeningsbeslissing.

Het vergunningverlenend bestuursorgaan kan beslissen dat er geen milieueffectrapport over het aangevraagd project moet worden opgesteld indien een toetsing aan de criteria van bijlage II DABM uitwijst dat het project geen aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu en een project-mer redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten, of, indien er vroeger al een plan-mer werd goedgekeurd betreffende een plan of programma waarin een project met vergelijkbare effecten beoordeeld werd of een project-mer werd goedgekeurd betreffende een project waarvan het voorgenomen initiatief een herhaling, voortzetting of alternatief is, en een nieuw project-mer redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten.

Essentieel bij de beoordeling of een aangevraagd project van bijlage III van het project-mer-besluit aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu en een project-mer redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten, is het toetsen van het concrete aangevraagd project aan de criteria van bijlage II DABM. De bepaling die daartoe

verplicht is precies de remediëring van de Vlaamse regelgeving aan het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011.

5.

In de bestreden beslissing onder de titel “project-mer-screening” wordt het volgende vermeld:

“ ...

Er werd een project MER screeningsnota bij het dossier gevoegd. De noodzaak tot het opstellen van de een project-MER werd nagegaan op basis van het optreden van "aanzienlijke effecten", zoals dit blijkt uit de aard van het project en de ligging van het projectgebied. Rekening houdend met de kenmerken van het project, de omgeving en de gevoerde analyse kan geoordeeld worden dat de mogelijke milieueffecten van het project niet aanzienlijk zijn. Voor het project dient bijgevolg geen project-MER te worden opgemaakt.

...”

Hieruit kan niet alleen niet worden afgeleid waarop de verwerende partij zich steunt om tot die conclusie te komen, maar evenmin blijkt eruit dat er een toetsing is uitgevoerd aan de criteria van bijlage II DABM. De beoordeling opgenomen in de bestreden beslissing beantwoordt niet aan het afwegingskader dat is bepaald in bijlage II DABM, waarin “in het bijzonder” de aspecten worden bepaald die in overweging moeten genomen bij de kenmerken, de plaats en de potentiële effecten van het project.

De argumentatie van de verwerende partij in haar antwoordnota dat in de bestreden beslissing zowel bij de weerlegging van de ingediende bezwaren wordt ingegaan op de criteria vermeld in bijlage II bij het DABM, overtuigt niet. Het is niet aan de Raad om op zoek te gaan naar een mogelijke beoordeling van een toetsing van het aangevraagd project aan (bepaalde) criteria van bijlage II DABM, in de overwegingen van de bestreden beslissing die betrekking hebben op de bespreking van de ingediende bezwaren.

Er moet bovendien vastgesteld worden dat vermelde beoordelingen in beginsel een andere finaliteit hebben dan het nagaan of voor het aangevraagd project een mer-rapport moet worden opgemaakt. De conclusie van het voorgaande is dat de project-mer-screening in de bestreden beslissing niet voldoet aan het afwegingskader dat is bepaald in bijlage II DABM.

Het tweede middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij beroept zich op de schending van “art. 16 van het Vlaams decreet op het natuurbehoud van 21 oktober 1997 juncto art. 7 § 1, punt 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 en de beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder de motiveringsplicht”. Zij licht toe:

“ ...

Het Agentschap Natuur en Bos gaf op 10 september 2014 een weinig gemotiveerd gunstig advies, op grond van de verkeerde premisse dat het bos "een geringe ecologische of landschappelijke waarde" heeft.

Dit komt al niet overeen met het feit dat het perceel in kwestie terug te vinden is op de lijst van de biologisch waardevolle gebieden, zoals vermeld in het project-MER-schreefingverslag.

Deze verwarring of gebrekkige advisering zal naar alle waarschijnlijkheid te wijten zijn aan het feit dat het Agentschap Bos en Natuur is komen zien toen de kappingen door het OCMW Antwerpen reeds bezig waren. Uit het schrijven van het Agentschap Natuur en Bos van 3 november 2014 dat de verzoeker van de verkavelingsvergunning, het OCMW Antwerpen, zich niets aantrekt van het feit dat het bos moet worden aangelegd als een natuurcomponent binnen een parkgebied. Er wordt gesteld dat het OCMW Antwerpen gewoon overgaat tot regulier bosbeheer en kappingen uitvoert op grond van oude werkplanningen, onder andere de houtcatalogus voor openbare houtverkoop van 25 oktober 2013. De houtkappingen geschieden geenszins op grond van een beheersplan en er werd ook geen voorafgaande machtiging verleend. Normaliter hadden deze kappingen beëindigd moeten zijn op 31 december 2014, wat geenszins het geval is, waarvoor alle voorbehoud.

Het volstaat echter de natuurbeleidsnota en het actieplan van de gemeente Schilde van 16 oktober 1996, hierboven aangehaald, te raadplegen om vast te stellen dat betreffende zienswijze foutief is.

In rubriek 7.3.12. worden de onmiddellijke omgevingscomponenten "Moerhof en Antitankgracht" nauwkeurig weergegeven. Op blz. 88 is er alsdan sprake van "waardevolle naaldhoutbestanden en enkele biologisch zeer waardevolle eikenberkenbosjes". Er wordt dan ook aangeraden:

- meer natuurgericht bosbeheer (geleidelijke bosomvorming, bosrandontwikkeling, dood hout laten liggen ...)*
- natuurtechnisch bermbeheer*
- behoud, ontwikkeling en beheer van kleine landschapselementen (streekeigen karakter!)*
- aandacht voor streekeigen struik- en boomsoorten bij aanleg plantsoenen, bomenrijen en houtkanten*
- ...*
- stimulering van bosuitbreiding op braakliggende gronden (indien hun hoofdfunctie natuur nagestreefd wordt, kiezen voor spontane natuurlijke successie tot bos)*
- bestrijding Amerikaanse vogelkers waar deze soort woekert.*

Deze duidelijke richtlijnen hadden moeten leiden tot een keurige "natuurtoets" van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar overeenkomstig art. 16 van het Vlaams decreet op het natuurbehoud.

Op blz. 39 van vermelde Natuurbeleidsnota en Actieplan van de gemeente Schilde van 1996 beklemtoont men de noodzaak tot "behoud en uitbreiding van bossen". De volgende passus lijkt te zijn geschreven voor het terrein van het OCMW Antwerpen:

"Heeft betrekking op bestaande biologische (zeer) waardevolle boscomplexen waaraan hier en daar nog enkele percelen grenzen met een andere gebruiksfunctie. Enkele bossen kunnen met andere woorden in de onmiddellijke omgeving nog uitbreiden. Grote bossen zijn ecologisch interessanter daar zij minder onderhevig zijn aan randeffecten en andere versnipperingsverschijnselen. Daarnaast hebben zij plaatselijk een belangrijke functie als migratieroute voor planten en dieren, fungeren ze soms als buffer of scherm en zijn ze van groot belang als wandelgebied, vooral in de randstedelijke zone met zijn

schaarse wandelbossen. Met name het kleine boscomplex (...) heeft een zeer belangrijke speelbosfunctie".

Er wordt een duidelijke tekening weergegeven onder de noemer "verschillende functies van een bosschape voor planten en dieren:

(...)

In uitvoering van het Vlaams decreet op het natuurbehoud voorziet art. 7 § 1 punt 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 dat het verboden is graften (taluds), kleine landschapselementen te wijzigen, behoudens uitdrukkelijk advies van het Agentschap Natuur en Bos. Door de ongebreidelde houtkapping heeft men dit aspect uit het oog verloren in hoofde van Agentschap Natuur en Bos.

In het kader van de vele ingediende bezwaarschriften, waaronder verzoeker, wordt echter bijzonder de biodiversiteit, de waarde van de flora en fauna van het Picardiebos beklemtoond. Een natuurtoets was derhalve noodzakelijk. Op zijn minst had moeten worden gemotiveerd, in rechte en in feite, waarom een dergelijke natuurtoets toch niet nodig was.

Het verkeerd weergeven van de conclusies van de project-MER-screeningnota dat er zogenaamde geen negatieve effecten zouden zijn, wat geenszins afdoende is aangetoond, gaat uiteraard niet op.

Het derde middel is dan ook gegrond en de verkavelingsvergunning moet op zijn minst om die reden nietig worden verklaard.

Minstens had men moeten opsommen welke boomsoorten bij voorrang dienden behouden te blijven in de kavel die deel uitmaakt van het parkgebied. Dienaangaande wordt verwezen naar het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 26 maart 2013, A/2013/0126 en van 28 januari 2014, A/2014/088, waarbij uitdrukkelijk wordt weergegeven dat groenschermen gedetailleerd moeten worden omschreven in tijd en ruimte, wat geenszins het geval is.

De voormelde Natuurbeleidsnota en Actieplan van Schilde van 16 oktober 1996 geeft een opsomming weer van streekeigen boomsoorten en struiksoorten die eventueel in aanmerking komen, onder andere op blz. 62: zwarte els, ruwe berg, zachte berg, haagbeuk, rode kornoelje, hazelaar, eenstijlige meidoorn, sporkenhout, gewone es, ratelpopulier, zoete kers, vogelkers, sleedoorn, zomereik, hondsroos, schietwilg, bos- of waterwilg, gewone vlier, wilde lijsterbes, gladde iep, Gelderse roos.

Op zijn minst dient dit in overweging te worden genomen voor het gegrond achten van het derde middel.

...

2.

De verwerende partij antwoordt:

" ...

Verzoekende partij haalt een derde middel uit de schending van art. 16 van het Vlaams decreet op het natuurbehoud van 21 oktober 1997 juncto art. 7 § 1, punt 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 en de beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder de motiveringsplicht;

Artikel 16, § 1 van het decreet natuurbehoud luidt als volgt:

"In het geval van een vergunningsplichtige activiteit, draagt de bevoegde overheid er zorg voor dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan door de vergunning of toestemming te weigeren of door redelijkerwijze voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen".

Ter ondersteuning van haar middel verwijst verzoekend naar het advies van het Agentschap Natuur en Bos gaf op 10 september 2014 dat er volgens verzoekende partij verkeerdelijk vanuit gaat dat het bos "een geringe ecologische of landschappelijke waarde" heeft; Naar mening van verzoekende partij komt dit niet overeen met het feit dat het perceel in kwestie terug te vinden is op de lijst van de biologisch waardevolle gebieden, zoals vermeld in het project-MER-screeningverslag en het inhoud van de natuurbeleidsnota van de gemeente Schilde van 16 oktober 1996;

Verzoekende partij herneemt onder meer de volgende passage uit deze natuurbeleidsnota en verwerende partij herhaalt:

"Heeft betrekking op bestaande biologische (zeer) waardevolle boscomplexen waaraan hier en daar nog enkele percelen grenzen met een andere gebruiksfunctie. Enkele bossen kunnen met andere woorden in de onmiddellijke omgeving nog uitbreiden. Grote bossen zijn ecologisch interessanter daar zij minder onderhevig zijn aan randeffecten en andere versnipperingsverschijnselen. Daarnaast hebben zij plaatselijk een belang rijke functie als migratieroute voor planten en dieren, fungeren ze soms als buffer of scherm en zijn ze van groot belang als wandelgebied, vooral in de randstedelijke zone met zijn schaarse wandelbossen. Met name het kleine boscomplex (...) heeft een zeer belangrijke speelbosfunctie ".

De Gewestelijk Stedenbouwbouwkundig Ambtenaar beantwoordde reeds dit argument in de bestreden beslissing en overwoog terecht dat kleinschalige initiatieven vaak nog belangrijker zijn omwille van hun natuurverbindingsfunctie én soortenrijkdom dan één groot aangesloten bos;

De verzoekende partijen betrekken deze weerlegging nergens bij hun middel en tonen derhalve de onredelijkheid of de onjuistheid van deze weerlegging niet aan, laat staan dat zij in weerlegging van het advies van het Agentschap Natuur en Bos aannemelijk maken dat het bos wel degelijk een grote ecologische of landschappelijke waarde zou hebben;

Een opsomming van de streekeigen boomsoorten en struiksoorten zijn niet van die aard om te besluiten dat inderdaad de natuurtoets onvoldoende zou zijn geweest;

*Het derde middel is ongegrond.
..."*

3.

De verzoekende partij voegt nog toe:

"...

Dit derde middel is zeer gelinkt aan de gebrekkige MER-screeningsnota, tweede middel. Het advies van Agentschap Natuur en Bos van 10 september 2014 is inderdaad veel te summier. Het Agentschap Natuur en Bos is echter misleid door de vergunningsaanvrager OCMW Antwerpen, daar het OCMW Antwerpen iets tevoren een machtiging had gevraagd om welbepaalde kappingen uit te voeren in het bos.

In het kader van briefwisseling die ondertussen is gevoerd met het Agentschap Natuur en Bos blijkt echter uitdrukkelijk dat het OCMW Antwerpen het bos geenszins beschouwd als een parkgebied, doch louter tot houtwinning is overgegaan en zelfs het overblijvende hout niet heeft ontruimd.

Uit het schrijven van Agentschap Natuur en Bos van 10 april 2015 blijkt:

"Volgens de voorwaarden van de houtverkoping werd het overblijvende hout dat niet verwijderd werd, opnieuw eigendom van de eigenaar.

Om het perceel nadien verder op te ruimen, heeft deze (het OCMW van Antwerpen) het overblijvende kroonhout toegewezen aan een aantal geïnteresseerde brandhoutliefhebbers.

Het betreft hier een afspraak "hout voor werk", waarbij de mensen die het kroonhout opruimen beloond worden met een hoeveelheid hout".

Voor het overige wordt gespecificeerd dat er hiervoor wel geen extra kapvergunningen zijn afgeleverd.

Het hoeft dan ook geen betoog dat het Agentschap Natuur en Bos er dan ook van uitging dat het betrekking had op een geringe ecologische of landschappelijke waarde, zonder ter plaatse te gaan, de houtkapping indachtig.

Opnieuw is het essentieel dat men rekening had gehouden met de Natuurbeleidsnota van de gemeente Schilde van 16 oktober 1996 die heel uitvoerig is weergegeven in het verzoekschrift tot vernietiging, blz. 13 tot en met 15, geenszins in aanmerking genomen door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar in zijn overwegingen, laat staan in het Agentschap Natuur en Bos.

Vandaar dat verzoeker de mening is toegedaan dat niet de nodige maatregelen zijn genomen om vermijdbare schade aan de natuur te verhinderen, zoals voorgeschreven in art. 16 § 1 van het decreet Natuurbehoud.

Het bovenvermelde geldt des te meer voor de randen en beemden van een bos. Vandaar dat er ook wordt verwezen naar art. 7 § 1, punt 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 198 dat zelfs niet wordt becommentarieerd in de antwoordnota van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar.

Het derde middel is derhalve ook gegrond.

...

Beoordeling door de Raad

1.

In dit middel stelt de verzoekende partij dat nergens uit de bestreden beslissing, noch uit de stukken van het administratief dossier, blijkt dat de verwerende partij heeft nagegaan of er vermijdbare schade wordt aangebracht aan de natuur door de bestreden beslissing.

Artikel 16 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna Decreet Natuurbehoud) bepaalt onder meer:

"...

§1. In het geval van een vergunningsplichtige activiteit, draagt de bevoegde overheid er zorg voor dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan door de vergunning of toestemming te weigeren of door redelijkerwijze voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen.

..."

De zorgplicht bedoeld in artikel 16, § 1 Decreet Natuurbehoud is onder meer opgelegd aan de verwerende partij, wanneer deze een aanvraag tot het verkrijgen van een verkavelingsvergunning dient te beoordelen.

De verzoekende partij verwijst naar de omschrijving in de project-mer-screeningsnota waarbij de effecten op voor de natuur waardevolle gebieden als volgt worden beschreven:

“ ...

De verkaveling ligt in een biologisch waardevol gebied. Het effect van de verkaveling zal aanzienlijk zijn, gezien er een ontbossing zal gebeuren in de eerste 50m die volgens het gewestplan in de woonzone ligt. Er blijft echter een aanzienlijk deel over, en het stuk dat verkaveld wordt is een uitloper van dit gebied en is reeds omgeven door bebouwing.

...”

2.

Uit de aanvraag blijkt dus dat de aanvrager zelf aangeeft dat er theoretisch gezien gevolgen op fauna en flora mogelijk zijn. Het risico op vermijdbare schade wordt met andere woorden door de aanvrager uitdrukkelijk zelf aangegeven. Het wordt door de partijen bovendien niet betwist dat het perceel volgens de biologische waarderingskaart wordt aangegeven als biologisch waardevol.

Ook in het bezwaarschrift van de verzoekende partij in het openbaar onderzoek wordt een bezwaar ontwikkeld dat betrekking heeft op de vermeende aantasting van natuurwaarden, met name dat geen rekening werd gehouden met de ecologische waarde van de bosranden en de taluds, de aanwezige fauna (buisard, uil, hazelworm, vos, salamander) en flora evenals het zuiverend effect voor fijn stof van de aanwezige zwarte den. In de motivatienota wordt volgens de verzoekende partij ten onrechte gesteld dat het resterend bos hoofdzakelijk bestaat uit dennenbomen, terwijl de foto's bij de verkavelingsaanvraag aantonen dat er een rijke variatie is in loofbomen, in het bijzonder ter hoogte van de bouwstrook.

In het kader van de natuurtoets bestaat geen specifieke motiveringsplicht. Het feit dat het vergunningverlenende bestuursorgaan bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag niet expliciet verwijst naar de natuurtoets maar wel uit de vergunningsbeslissing of de stukken van het administratief dossier blijkt dat er rekening is gehouden met de effecten van de aanvraag op de natuurwaarden, kan in principe volstaan om te voldoen aan de zorgplicht die bestaat in hoofde van de vergunningverlenende overheid. Echter dient er te worden gewezen op de toepassing van de wet van 29 juli 1991 (Motiveringswet) bij vergunningsbeslissingen.

3.

De artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet stellen:

“ ...

Art. 2. De bestuurshandelingen van de besturen bedoeld in artikel 1 moeten uitdrukkelijk worden gemotiveerd.

Art. 3. De opgelegde motivering moet in de akte de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen. Zij moet afdoende zijn.

...”

De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing geen beoordeling bevat omtrent de natuurtoets. Uit de bestreden beslissing valt niet af te leiden of de verwerende partij het mogelijk bestaan van vermijdbare schade aan de natuur heeft onderzocht.

De verwerende partij verwijst in haar antwoordnota naar de overweging in de bestreden beslissing dat kleinschalige initiatieven vaak nog belangrijker zijn omwille van hun natuurverbindingfunctie en soortenrijkdom dan één groot aangesloten bos. Hieruit blijkt evenwel geen concreet onderzoek van mogelijk vermijdbare schade aan de natuur door de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

De verwerende partij kan verwijzen naar het betrokken advies van het Agentschap Natuur en Bos, op voorwaarde dat (onder andere) vermeld advies zelf het document waar naar verwezen wordt, voldoet aan de formele en materiële zorgvuldigheids- en motiveringsplicht, namelijk dat het inhoudelijk en naar wijze van totstandkoming zorgvuldig is.

4.

De Raad stelt vast dat het Agentschap Natuur en Bos op 10 september 2014 een uiterst summier gunstig advies heeft verleend. Er wordt beweerd dat het bos een geringe ecologische en/of landschappelijke waarde heeft, zonder verdere toelichting. Gelet op voorgaande overwegingen, acht de Raad dit advies niet afdoende gemotiveerd zodat de verwerende partij er niet zonder meer kon naar verwijzen.

Bovendien wordt in de bestreden beslissing enkel verwezen naar dit advies met betrekking tot de beoordeling van het boscompensatievoorstel. Het advies omtrent de geringe ecologische en/of landschappelijke waarde van het bos wordt door het vergunningverlenende bestuursorgaan niet bijgetreden. Het voldoen aan de bepalingen van het Bosdecreet (boscompensatie) kan uiteraard niet gelijkgesteld worden met het voldoen aan de natuurtoets van artikel 16 Decreet Natuurbehoud.

De motiveringsplicht wordt dan ook geschonden doordat de bestreden beslissing zelf geen motivering bevat betreffende de natuurtoets, noch wordt uitdrukkelijk verwezen naar een zorgvuldig advies.

Het derde middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 12 februari 2015, waarbij aan de aanvrager de verkavelingsvergunning wordt verleend onder voorwaarden voor 8 nieuwe kavels voor eengezinswoningen – halfopen bebouwing op een perceel gelegen te Schilde, Picardiëlaan, z.n. en met als kadastrale omschrijving 1ste afdeling, sectie D, nr. 276A.
2. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 24 januari 2017 door de derde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Jorine LENDERS

Filip VAN ACKER